

มองเศรษฐกิจไทยและผลกระทบต่ออุตสาหกรรมผู้ประกอบการ

ดร. ณัฐพล นิมมานพัชรินทร์

ดร. สัมฤทธิ์ เทียนคำ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม

1. บทนำ

ภาพรวมเศรษฐกิจไทย ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (2545-2548) มาเศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับปัจจัยลบหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นผลจากภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ ภัยแล้ง น้ำท่วม การระบาดของไข้หวัดนก ความรุนแรงในภาคใต้ สถานการณ์ทางการเมืองในไตรมาสที่ 1 ของ ปี 2549 และที่สำคัญส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยมากที่สุดก็คือการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำในปัจจุบัน ทั้งนี้ส่งผลให้ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดต้องประสบกับการขาดดุลเฉลี่ยต่อปีประมาณ 5-6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 5 ซึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลยังใช้มาตรการต่างๆ ในการควบคุมราคาขายปลีกจนกระทั่งการปล่อยลอยตัวน้ำมันดีเซลภายในประเทศ

ในด้านอุปสงค์รวมภายในประเทศมีแนวโน้มชะลอการขยายตัวลง โดยเฉพาะอุปสงค์ของภาคเอกชน ด้านการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของประชาชน ซึ่งเป็นผลจากอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลง และอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวสูงขึ้น ในส่วนของการลงทุนภาคเอกชนก็ยังขยายตัวในอัตราที่ไม่สูงมาก แม้ว่าอัตราการใช้กำลังการผลิตในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจนอยู่ในระดับที่เกินร้อยละ 70 เนื่องจากในรอบปีที่ผ่านมาภาวะเศรษฐกิจมีความไม่แน่นอนสูง เป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ประกอบการชะลอการลงทุนเอาไว้ (ดูรายละเอียดตาราง ที่ 1)

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในอนาคต จากการคาดการณ์เศรษฐกิจไทยจากหลายๆ หน่วยงานสามารถแบ่งออกเป็น 2 มุมมองได้แก่ มุมมองที่เป็นบวก และ ลบ ตามลำดับ

การมองในมุมมองบวก เศรษฐกิจและการค้าของโลกจะเติบโตในอัตราสูงอย่างต่อเนื่อง และราคาน้ำมันตลอดจนสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดโลกมีแนวโน้มที่จะอ่อนตัวลง จากมุมมองนี้ การส่งออกของไทยจะยังขยายตัวได้ในอัตราที่ค่อนข้างสูง ในขณะที่การอ่อนตัวลงของราคาน้ำมันจะทำให้การนำเข้าชะลอการขยายตัวลง การปรับตัวดีขึ้นของภาคต่างประเทศดังกล่าวจะเป็นปัจจัย

สำคัญในการสนับสนุนการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจไทยในอนาคต และดีต่อระบบอุตสาหกรรม รายสาขาต่างๆ อย่างไรก็ตาม อุปสงค์รวมของภาคเอกชนภายในประเทศในอนาคต มีแนวโน้มที่จะอ่อนกำลังลง โดยเฉพาะการบริโภคภาคเอกชน ซึ่งคาดว่าจะชะลอการขยายตัวลงร้อยละ 20 คิดจากปี 2548 เนื่องจากถูกกระทบจากปัจจัยลบหลายประการ เช่น แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยขาขึ้น แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรที่คาดว่าจะปรับตัวลดลง และภาระหนี้ของภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งจะทำให้ความสามารถในการกู้ยืมเงินเพื่อการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนลดลง และในส่วนของการลงทุนของภาคเอกชนคาดว่าจะขยายตัวในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 10 ต่อปีเนื่องจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอนสูง ทำให้ภาคเอกชนอาจยังไม่เร่งลงทุนขยายกำลังการผลิต ถึงแม้ว่า ในหลายๆ สาขาอุตสาหกรรมจะมีการใช้อัตรากำลังการผลิตสูงเกินกว่าร้อยละ 70 นอกจากนั้น ในส่วนของการลงทุนเพื่อซื้อบ้านของภาคครัวเรือนก็มีแนวโน้มว่าจะชะลอตัวลง เนื่องจากภาวะตลาดที่อยู่อาศัยภายในประเทศน่าจะใกล้ถึงจุดอิ่มตัว (ธนาคารกสิกรไทย, 2549; ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549)

เสถียรภาพของเศรษฐกิจคาดว่าจะปรับตัวดีขึ้น โดยอัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะยังอยู่ในระดับสูงในช่วงแรกของปี 2549 (ประมาณ 5.00-5.50%) และปรับตัวลดลงในช่วงถัดมา (ต่ำกว่า 5.00%) ส่งผลให้เฉลี่ยทั้งปีอัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะชะลอตัวลง ตามแนวโน้มการปรับตัวลดลงของราคาน้ำมันในตลาดโลก และสภาพการณ์นี้จะช่วยลดแรงกดดันในการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มากนัก

มุมมองลบ จากสถานการณ์ในปัจจุบันที่ภาวะเศรษฐกิจโลกมีความไม่แน่นอนสูงมาก จากปัญหาความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลก ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของการบริโภคในสหรัฐอเมริกา มากจนกระทั่งทำให้ระดับการออมของภาคครัวเรือนติดลบ และเป็นสาเหตุที่ทำให้สหรัฐฯ ต้องเผชิญกับการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่สูงขึ้น รวมถึงการขยายตัวของปัญหาฟองสบู่ในตลาดที่อยู่อาศัยของสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นจนอาจจะไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้น หากเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ต้องเผชิญการแตกของฟองสบู่ จะส่งผลให้ เศรษฐกิจและการค้าโลกจะขยายตัวต่ำกว่าที่ได้คาดการณ์ไว้ และยังคงจะส่งผลให้เกิดความผันผวนในค่าเงินดอลลาร์ ซึ่งเป็นผลให้การส่งออกของไทยจะขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าที่ได้คาดการณ์ไว้ (ธนาคารกสิกรไทย, 2549; ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549)

มุมมองลบเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาลไทยที่เรียกกันว่า Mega-project มีความไม่แน่นอนสูง ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงที่การเริ่มต้นดำเนินการตามโครงการอาจล่าช้าไปกว่าที่กำหนดและอาจจะกระทบต่อระดับความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการและนักลงทุนมากไปกว่านั้นฐานะทางด้านการคลังของรัฐบาลก็เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับ

เศรษฐกิจไทยในอนาคต เพราะหลังจากที่รัฐบาลได้ใช้จ่ายตามกรอบงบประมาณขาดดุลต่อเนื่องมาหลายปี และถึงแม้ว่าจะเปลี่ยนมาใช้กรอบงบประมาณสมดุลในปีงบประมาณ 2548 แต่การใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลที่เป็นโครงการเร่งด่วน รวมไปถึงการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการที่ผ่านมาได้ทำให้เงินคลังลดต่ำลงอย่างมากจนต้องมีการกู้ยืมเงินเข้ามาเติมเพื่อไม่ให้เงินคลังติดลบ และทำให้รัฐบาลไม่สามารถใช้จ่ายเงินเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจตามโครงการต่างๆ ได้ตามแผนงานยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ (ธนาคารกสิกรไทย, 2549; ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549)

ตารางที่ 1 *ประมาณการเศรษฐกิจปี 2548-49 1/*

	ข้อมูลเบื้องต้น		ประมาณการ			
	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548		ปี 2549	
			6 ธ.ค.48	เบื้องต้น	6 ธ.ค.48	6 มี.ค. 49
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	5,929.0	6,503.5	7,101.8	7,103.0	7,790.7	7,777.7
รายได้ต่อหัว (บาทต่อคนต่อปี)	93,142	101,305	109,658	109,554	119,429	119,033
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	142.9	161.4	176.2	176.3	190.0	194.4
รายได้ต่อหัว (ดอลลาร์ สรอ. ต่อหัวต่อปี)	2,244	2,514	2,721	2,719	2,913	2,958
อัตราการขยายตัวของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	7.0	6.2	4.7	4.5	4.7-5.7	4.5-5.5
การลงทุนรวม (ณ ราคาคงที่, %)	12.1	13.8	11.1	11.0	12.8	8.7
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	17.7	16.3	11.0	11.2	12.0	9.3
ภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	-0.7	6.8	11.5	10.6	15.0	6.8
การบริโภครวม (ณ ราคาคงที่, %)	5.8	5.7	5.8	5.4	5.0	4.5
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	6.4	5.9	4.7	4.4	4.8	4.2
ภาครัฐบาล (ณ ราคาคงที่, %)	2.3	4.7	12.8	12.2	6.5	6.2
ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	7.0	9.6	4.3	4.4	5.5	7.8
มูลค่าการส่งออกสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	78.1	94.9	110.1	109.2	127.1	125.9
อัตราการขยายตัว (%)	18.2	21.6	16.0	15	15.5	15.3
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	9.5	8.4	4.3	4.3	4.6	6.8
ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	8.5	13.5	8.9	9.3	8.7	7.0
มูลค่าการนำเข้าสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	74.3	93.5	117.7	117.8	138.3	135.5
อัตราการขยายตัว (%)	17.4	25.7	25.6	26.0	17.5	15.0
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)	10.7	12.3	9.2	8.9	9.0	6.0
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	3.8	1.5	-7.6	-8.6	-11.1	-9.6
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	8.0	6.6	-3.2	-3.7	-4.9	-4.0
ดุลบัญชีเดินสะพัด ต่อ GDP (%)	5.6	4.1	-1.8	-2.0	-(2.2-2.7)	-(2.0-2.5)
เงินเฟ้อ (%)						
ดัชนีราคาผู้บริโภค	1.8	2.7	4.5	4.5	3.5-4.5	3.5-4.5
GDP Deflator	1.6	3.3	4.5	4.6	4.5	4.5
อัตราแลกเปลี่ยน บาท/ดอลลาร์ สรอ.	41.5	40.3	-	40.3	41.0	40.0
อัตราการว่างงาน	2.0	2.0	-	1.7	-	1.8

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 6 มีนาคม 2549

หมายเหตุ 1/ ข้อมูลเบื้องต้นปี 2546 และ 2547 มีการปรับปรุงตามการปรับข้อมูลย้อนหลังของสำนักบัญชีประชาชาติ (ข้อมูลรายได้ประชาชาติ) และธนาคารแห่งประเทศไทย (การนำเข้าและส่งออก)

ความเสี่ยงทางด้านราคาน้ำมันที่มีการปรับตัวสูงขึ้นและหากไม่ปรับตัวลดลงตามที่คาดในอนาคต ก็อาจทำให้อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะสร้างแรงกดดันต่อการใช้จ่ายของภาคเอกชนมากขึ้น ความเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้อาจส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเติบโตในอัตราที่ต่ำกว่าร้อยละ 4

ในส่วนของพลังงาน พบว่าแม้ราคาน้ำมันที่มีการปรับตัวสูงขึ้น แต่ความต้องการของพลังงานก็ยังเป็นไปในทิศทางบวกและคาดการณ์ว่าจะสูงขึ้นในอนาคต และอัตราการใช้พลังงานของประเทศโดยรวมสามารถคิดได้มากกว่า 14% ของ GDP โดยคิดเปรียบเทียบเท่ากับอัตราการนำเข้าสินค้าทั้งหมดได้มากกว่า 12% ขณะที่เปรียบเทียบเท่าได้ 1.5 เท่าของการเติบโตทางเศรษฐกิจไทยในระดับมหภาค

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจได้ดังนี้:

- ราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับสูง
- การปรับตัวสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ย กับ แนวโน้มที่จะทำให้ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายและการลงทุนมากขึ้น
- ความไม่สมดุลของเศรษฐกิจโลกซึ่งอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และประเทศคู่ค้าต่างๆ จนกระทั่งผลกระทบต่อเงินบาทไทย
- แรงกดดันอัตราเงินเฟ้อภายในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น
- แนวโน้มการขาดดุลการค้าที่คาดว่าจะยังอยู่ในระดับสูงและการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศ และ
- ความไม่แน่นอนทางการเมืองซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเงินบาทในช่วงๆ ต่อนักลงทุน

2. อัตราแลกเปลี่ยน และผลกระทบต่อธุรกิจ

ค่าเงินบาทในช่วงปี 2549 น่าจะมีค่าเฉลี่ยที่ 38-37 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ หรือปรับตัวแข็งค่าขึ้นร้อยละ 0.50-1.00 โดยส่วนหนึ่งเป็นการแข็งค่าขึ้นตามการแข็งค่าขึ้นของค่าเงินเยน ประกอบกับเงินทุนไหลเข้าจากต่างชาติเพื่อลงทุนในตลาดทุน และการทำการค้าด้านการส่งออกภายในประเทศของผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง โดยนักลงทุนต่างชาติยังคงเป็นผู้ซื้อสุทธิในตลาดหุ้นไทยอีกประมาณเกือบ 2.0 หมื่นล้านบาทต่อเดือน แม้สถานการณ์ทางการเมืองจะมีความตึงเครียดและมีความไม่แน่นอนในการกดดันค่าเงินบาทตลอดเวลาที่ผ่านมา

เมื่อพิจารณาอัตราการแลกเปลี่ยนกับการประกอบธุรกิจการส่งออก โดยวิเคราะห์จากภาพรวมของ โครงสร้างการส่งออกของทั้งประเทศ พบว่ามูลค่าการส่งออกโดยรวมที่เคยทำไว้ในปี 2548 เท่ากับ 110,883.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวจากปี 2547 ร้อยละ 14.87 อาจจะมีอัตราการปรับตัวเพิ่มขึ้น ลดลงจากเดิมเล็กน้อย เพราะการแข่งขันทางด้านราคา (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร, 2549)

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของผลกระทบที่อาจจะได้รับจากปัจจัยอัตราแลกเปลี่ยน สามารถชี้แจงการส่งออกรายอุตสาหกรรมในการวิเคราะห์ โดยพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีมูลค่า การส่งออกสูงที่สุด ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของ มูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า เม็ดพลาสติก ยางพารา โดยสินค้าส่งออกสำคัญ 10 อันดับแรกมีมูลค่าการส่งออกรวมเป็น 48,192 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีสัดส่วนร้อยละ 43.46 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด (ศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร, 2549)

สรุปอุตสาหกรรมที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนด้านการส่งออกและตลาด เป้าหมาย:

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ
ตลาดหลัก : จีน สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ฮองกง ญี่ปุ่น
2. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ
ตลาดหลัก : ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น ซาอุดีอาระเบีย มาเลเซีย
3. แผงวงจรไฟฟ้า
ตลาดหลัก : ญี่ปุ่น ฮองกง ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์
4. เม็ดพลาสติก
ตลาดหลัก : ฮองกง จีน เวียดนาม สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น
5. ยางพารา
ตลาดหลัก : จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้
6. อัญมณีและเครื่องประดับ
ตลาดหลัก : สหรัฐอเมริกา ฮองกง อิสราเอล เบลเยียม ญี่ปุ่น
7. เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ
ตลาดหลัก : สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ อินเดีย เบลเยียม
8. เสื้อผ้าสำเร็จรูป
ตลาดหลัก : สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร เยอรมนี
9. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์
ตลาดหลัก : สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน ออสเตรเลีย มาเลเซีย

10. เคมีภัณฑ์

ตลาดหลัก : จีน อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ใต้หวัน

ที่มา: ยุทธศาสตร์รายสาขาเพื่อการลงทุนและการเตือนภัย, 2549

3. อัตราดอกเบี้ยและผลกระทบต่อธุรกิจ

ในช่วงเริ่มต้นของปี 2549 พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์เริ่มต้นขยับขึ้นตั้งแต่ครึ่งหลังของปี 2548 ตามหลังการทยอยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยซื้อคืนพันธบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปลายปี 2547 เฉลี่ยแล้วมีการปรับขึ้นมาแล้วประมาณ 2.00%

ผลของอัตราดอกเบี้ยช่วงขาขึ้น สิ่งที่เราเห็นได้ชัดที่สุดคือส่งผลให้ตลาดที่อยู่อาศัยและสินเชื่อที่อยู่อาศัย ชะลอตัวลง ดังที่เห็นได้จากจำนวนที่อยู่อาศัยใหม่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลเติบโตในอัตราที่ต่ำลง และในช่วงไตรมาสสุดท้ายปี 2548 การลงทุนในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยทั่วประเทศมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 7 ชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 7.8 ในไตรมาส 3 และร้อยละ 9.4 ในช่วงครึ่งแรก ขณะที่ยอดคงค้างสินเชื่อที่อยู่อาศัยรวมทั้งระบบ ในไตรมาส 4 2548 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7 ชะลอตัวจากร้อยละ 17.8 สิ้นไตรมาส 3 และร้อยละ 20.4 สิ้นไตรมาส 2 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549) ขณะเดียวกันผลกระทบของการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยต่อผู้บริโภค ในด้านของภาระต้นทุนการซื้อที่อยู่อาศัยที่สูงขึ้น ยังสามารถกระทบต่อเนื่องต่ออุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์ สิ่งทอ ยานยนต์ เป็นต้น เพราะผู้บริโภคอาจจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนพฤติกรรมการซื้อ ที่เปลี่ยนไปจากเดิม

เมื่อวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของผลกระทบที่อาจจะได้รับจากปัจจัยอัตราดอกเบี้ยที่ปรับตัวสูงขึ้น สามารถนำมาพิจารณาร่วมกับหนี้สินคงค้างของธุรกิจรายอุตสาหกรรมดังนี้:

ตารางที่ 2.1 หนี้สินคงค้างจากสินเชื่อภาคอุตสาหกรรมรายสาขา (ล้านบาท)

No	(ณ สิ้นงวด)	2004	2005	Total	Ratio	
		Q4 p	Q3 p			Q4 p
	รวมการผลิต	1,404,178	1,501,418	1,469,917	5,818,574	
1	ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	293,877	298,038	307,861	1,200,405	21%
2	โลหะขั้นมูลฐาน	139,732	160,912	154,333	609,649	10%
3	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	147,062	168,771	126,381	589,838	10%
4	ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก	114,809	120,628	119,194	460,822	8%
5	ยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งรถพ่วง	91,468	101,425	108,832	407,920	7%
6	สิ่งทอสิ่งถัก	99,445	98,424	100,379	392,554	7%
7	เครื่องเรือน	58,937	67,816	69,279	258,548	4%
8	ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	56,814	62,198	62,016	240,532	4%
9	เครื่องจักรและอุปกรณ์	54,853	58,258	61,114	234,784	4%
10	กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	48,686	50,994	42,584	191,596	3%

11	ถ่านโค้ก ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำมันปิโตรเลียม	47,384	48,264	52,080	189,608	3%
12	เครื่องจักรที่ใช้พลังงานไฟฟ้าและเครื่องมือไฟฟ้า	40,815	47,689	46,222	181,211	3%
13	เครื่องแต่งกาย การตกแต่งและข้อไม้เหล็ก	44,670	44,050	45,032	177,109	3%
14	ไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้ไม้ก๊อก ขกเว้นเครื่องเรือน	39,877	40,954	40,271	160,689	3%
15	ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะประดิษฐ์	33,139	36,375	38,431	145,065	2%
16	โฆษณา การพิมพ์และการทำสำเนาสื่อบันทึก	21,957	24,282	24,531	97,008	2%
17	การฟอก ตกแต่งหนังสือ รวมการผลิตกระดาษ	21,879	25,303	20,037	87,758	2%
18	อุปกรณ์และเครื่องมือสื่อสาร	22,916	21,672	19,714	83,747	1%
19	อุปกรณ์การขนส่งอื่น ๆ	9,580	9,992	9,110	38,575	1%
20	เครื่องจักรสำนักงาน	8,445	5,118	5,287	23,783	0.4%
21	เครื่องมือที่ใช้ทางการแพทย์	4,504	5,007	5,728	22,487	0.4%
22	ยาสูบ	1,560	2,955	9,394	16,658	0.3%
23	การนำผลิตภัณฑ์เก่ากลับมาใช้ใหม่ (Recycling)	1,770	2,294	2,108	8,231	0.1%

ที่มา: สรุปรายการธนาคารแห่งประเทศไทย, 2548

ตารางที่ 2.2 หนี้สินคงค้างจากสินเชื่อภาคสินค้าและบริการรายสาขา (ล้านบาท)

No	(ณ สิ้นงวด)	2004		2005		Total	Ratio
		Q3 p 4/	Q4 p	Q3 p	Q4 p		
	รวมการค้าและบริการ	1,460,388	1,461,565	1,517,683	1,540,562	6,025,991	100.0%
1	การขายส่ง ค้าปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	904,209	894,194	937,128	922,163	3,675,902	61.0%
1.1	การขาย รักษาซ่อมแซมยานยนต์	139,320	141,775	151,689	156,743	597,923	
	ขายยานยนต์	36,161	36,801	37,541	40,320	150,431	
	บำรุงรักษาและการซ่อมแซมยานยนต์	6,498	6,086	5,911	6,470	24,399	
	ขายอะไหล่และชิ้นส่วนอุปกรณ์ยานยนต์	77,888	79,384	87,441	88,560	340,369	
	ขายจักรยานยนต์อะไหล่และซ่อมแซม	10,799	11,579	12,380	12,661	49,129	
	การขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง (สถานีน้ำมัน)	7,974	7,924	8,417	8,733	33,597	
1.2	ขายส่ง และการค้าปลีกค่านายหน้า	639,286	626,323	651,502	607,476	2,528,076	
1.3	ขายปลีก ซ่อมแซมของใช้ส่วนบุคคล	125,604	126,097	133,936	157,943	549,901	
2	การขายส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	219,597	223,326	223,775	246,752	929,332	15.4%
2.1	การขายส่ง	143,846	145,748	150,805	156,067	617,254	
2.2	การไปรษณีย์และการโทรคมนาคม	75,750	77,578	72,970	90,685	312,079	
	บริการทางไปรษณีย์และการรับส่งพัสดุภัณฑ์	8,499	8,602	7,187	7,476	29,635	
	การโทรคมนาคม	67,252	68,976	65,783	83,209	282,444	
3	โรงแรมและภัตตาคาร	183,224	187,595	201,262	206,204	792,875	13.2%
3.1	โรงแรม ค่าที่พัก และที่พักชั่วคราว	161,484	166,373	181,181	186,674	713,205	
3.2	ภัตตาคาร ร้านอาหาร และบาร์	21,740	21,222	20,081	19,531	79,670	
4	การก่อสร้าง	153,358	156,450	155,518	165,443	627,882	10.4%

ที่มา: สรุปรายการธนาคารแห่งประเทศไทย, 2548

และเมื่อพิจารณาถึง 10 อันดับของภาคอุตสาหกรรมรายสาขาต่างๆ พบว่ามูลค่าหนี้สินคงค้างของ 10 อันดับรวมกันมีมากกว่าร้อยละ 80 จากหนี้สินคงค้างรวมทั้งระบบ ส่วนในภาคการค้าและบริการ มีสัดส่วนประมาณ 60% ของภาคการค้าส่งและค้าปลีก (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3: 10 อันดับอุตสาหกรรมที่มีภาระหนี้สินสูงสุด (ล้านบาท)

ภาคอุตสาหกรรม

อันดับ	อุตสาหกรรม	มูลค่าสินเชื่อ (ล้านบาท)	สัดส่วนต่อ อุตสาหกรรม
1	อาหารและเครื่องดื่ม	1,200,405	20.63%
2	แฟชั่น	657,421	11.30%
3	เหล็กและโลหะการ	609,649	10.48%
4	เคมีภัณฑ์	589,838	10.14%
5	ยางและพลาสติก	460,822	7.92%
6	ยานยนต์และชิ้นส่วน	407,920	7.01%
7	เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	288,741	4.96%
8	เฟอร์นิเจอร์	258,548	4.44%
9	ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	240,532	4.13%
10	เชื้อกระดาษและสิ่งพิมพ์	191,596	3.29%
รวม 10 อันดับแรก		4,905,472	84.31%
อื่นๆ		913,102	15.69%
รวมอุตสาหกรรม		5,818,574	100.00%

ภาคการค้าและบริการ

อันดับ	อุตสาหกรรม	มูลค่าสินเชื่อ (ล้านบาท)	สัดส่วนต่อ อุตสาหกรรม
1	การค้า	3,675,902	61.00%
2	การขนส่ง	929,332	15.42%
3	การเดินทางและท่องเที่ยว	792,875	13.16%
4	การก่อสร้าง	627,882	10.42%
รวม 4 อันดับ		6,025,991	100.00%

ที่มา: ยุทธศาสตร์รายสาขาเพื่อการลงทุนและการเตือนภัย, 2549

4. ราคาน้ำมัน และ พลังงาน และผลกระทบต่อธุรกิจ

จากการวิเคราะห์สถานการณ์รายได้-รายจ่ายของครัวเรือน เมื่อพิจารณาถึงผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2547 พบว่ารายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นในอัตราที่ช้ากว่ารายจ่าย และคาดว่าภาวะดังกล่าวยังคงเป็นไปอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2548-2549 ตามทิศทางราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้นรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะ (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) ประมาณร้อยละ 33 ในปี 2548 และอาจปรับขึ้นอีกร้อยละ 25 ในปี 2549 จน

สร้างสถิติสูงสุดตามช่วงเวลาต่างๆ นอกจากนี้ ต้นทุนการผลิตสินค้า ซึ่งสะท้อนจากดัชนีราคาสินค้า ผู้ผลิตยังปรับตัวสูงขึ้น และผลของต้นทุนที่เพิ่มขึ้นซึ่งค่อยๆส่งผ่านไปสู่อุตสาหกรรมผู้บริโภค

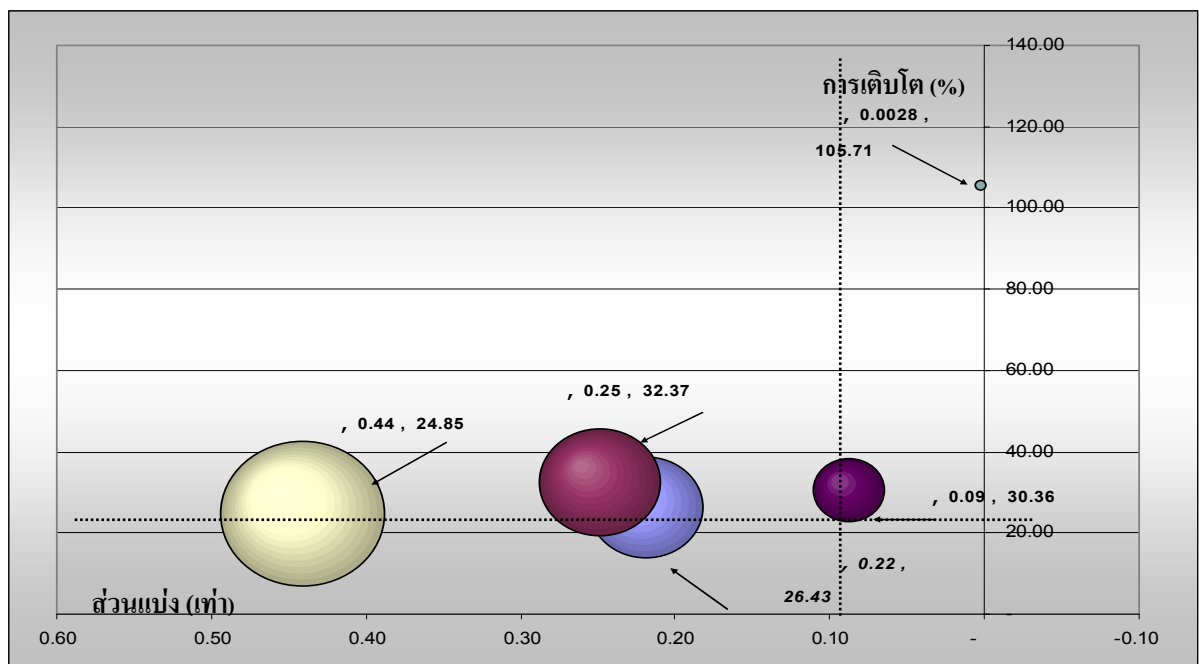
จากปัญหาน้ำมันที่มีการปรับตัวสูงขึ้น ในภาคอุตสาหกรรมจะมีผลกระทบต่อต้นทุนในการผลิต การดำเนินงาน และการประกอบการในภาพรวม โดยแบ่งออกเป็นผลกระทบจาก

- ทางตรง จากราคาน้ำมันสำเร็จรูปและอื่นๆ
- ทางอ้อม จากราคาไฟฟ้าและพลังงานอื่นๆ

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบทางตรงหรือจากราคาน้ำมัน ธุรกิจที่จะได้รับผลกระทบ สามารถวิเคราะห์จากสัดส่วนในการใช้ โดยพิจารณาจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้:

1. ภาคการคมนาคม	38.1%
2. ภาคอุตสาหกรรม	35.0%
3. ภาคบริโภคส่วนครัวเรือน	14.2%
4. ภาคการบริการและพาณิชย์	6.4%
5. ภาคการเกษตร	5.8%
6. ภาคการก่อสร้าง	0.3% และ
7. ภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่	0.2%

รูปที่ 1: ส่วนแบ่งเปรียบเทียบเท่ากับการเติบโตของอัตราการใช้ไฟฟ้าแบ่งตามลักษณะทั่วประเทศ 2543 และ 2547

ที่มา: ประมวลโดยยุทธศาสตร์รายสาขาเพื่อการลงทุนและการเตือนภัย, 2549 (ปี 2547 เป็นการพยากรณ์จากข้อมูล 5 เดือนแรก สำหรับรอบปีเต็ม)

ส่วนในทางอ้อมด้านพลังงานไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็นของภาคอุตสาหกรรม โดยมีการขยายตัวมากกว่า 20% ที่สองเป็นของภาคธุรกิจขยายตัวมากกว่า 32% และบ้านและที่อยู่อาศัยตามมาเป็นที่สาม โดยมีอัตราการขยายตัวเกือบ 30% ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ส่วนภาคการเกษตรมีสัดส่วนในการใช้ไฟฟ้าค่อนข้างน้อยมาก แต่มีอัตราความต้องการในการใช้เพิ่มขึ้นมากกว่า 100% ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ในส่วนอื่นๆ เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย และองค์การภาครัฐ มีอัตราการขยายตัวเท่าๆ กับบ้านและที่อยู่อาศัย โดยมีสัดส่วนในการใช้ เป็นอันดับที่ 4 จาก 5 กลุ่มข้างต้น (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปริมาณการใช้ไฟฟ้า (หน่วย กิโลวัตต์-ชั่วโมง)

สาขา	2543	2544	2545	2546	2547	2545*	2546*	2547*
					(ม.ก.-พ.ค.)			(ม.ก.-พ.ค.)
บ้านและที่อยู่อาศัย	19,393.00	211,168.00	22,045.00	23,315.00	10,216.00	4.1	5.8	6.1
ธุรกิจ	21,050.00	22,129.00	23,693.00	2,530.00	11,610.00	7.1	7	13.4
อุตสาหกรรม	39,472.00	41,587.00	44,727.00	48,252.00	20,534.00	7.5	7.9	5.9
เกษตรกรรม	154.00	179.00	192.00	228.00	132.00	7.4	18.7	17
อื่นๆ	7,528.00	7,803.00	8,466.00	8,992.00	4,089.00	8.5	6.2	11.7
รวม	87,597.00	282,866.00	99,123.00	83,317.00	46,581.00	6.7	7.1	8.3

ที่มา: EPPO 2005 * = อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)

และเมื่อนำมาจำแนกสัดส่วนการใช้พลังงานกับขนาดและชนิดของอุตสาหกรรมรายสาขาสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เรียงลำดับกลุ่มอุตสาหกรรมภาพรวมที่มีการใช้พลังงานต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ (รวมขนาดใหญ่)

26	ยานยนต์	111,824,787	24,538,600,000	0.4557
ลำดับ 27	กลุ่มอุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับ	มูลค่าพลังงาน 664,400	มูลค่าผลิตภัณฑ์ 310,059,206	% มูลค่าพลังงาน 0.2143
เฉลี่ย		(บาท) 18,966,259,878	(บาท) 313,381,591,415	ต่อมูลค่า 6.0521
				ผลิตภัณฑ์
1	แก้วและกระจก	1,605,883,925	7,191,415,000	22.3306
2	เซรามิกส์	1,045,738,171	6,455,393,018	16.1995
3	สิ่งทอ	780,079,437	6,654,997,632	11.7217
4	เยื่อและกระดาษ	745,784,217	6,760,193,463	11.032
5	ไม้อัด ไม้บางและวัสดุแผ่น	140,152,750	1,285,755,000	10.9004
6	เคมี	7,443,184,167	69,484,406,978	10.712
7	ปูนซีเมนต์	38,344,843	370,605,820	10.3465
8	เหล็ก	692,368,357	10,030,995,722	6.9023
9	อลูมิเนียม	243,226,633	4,074,408,988	5.9696
10	พลาสติก	393,021,928	6,730,015,349	5.8398
11	ผู้ผลิตชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์	583,362,170	10,842,921,659	5.3801
12	น้ำมันปิโตรเลียม	2,687,221,028	62,000,000,000	4.3342
13	เครื่องจักรกลและโลหะการ	168,708,802	4,113,892,359	4.101
14	ผลิตภัณฑ์ยาง	272,422,617	7,299,382,751	3.7321
15	เฟอร์นิเจอร์	25,372,910	746,644,981	3.3983
16	เครื่องจักรกลการเกษตร	11,476,443	341,780,000	3.3578
17	ปิโตรเคมี	543,268,026	19,699,301,657	2.7578
18	ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	176,025,335	6,476,679,650	2.7178
19	หนัง	9,289,510	350,000,000	2.6541
20	อาหาร	1,010,370,053	38,172,690,700	2.6468
21	รองเท้า	91,343,015	4,500,108,967	2.0298
22	การพิมพ์	21,751,517	1,257,219,000	1.7301
23	ยา	4,957,060	351,055,859	1.412
24	ผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่ม	9,911,815	768,194,000	1.2903
25	เครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น	110,505,962	12,574,873,655	0.8788

5. สรุปผลกระทบรายสาขาจากราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน และ ดอกเบี้ย

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น พบว่ามีความเป็นไปได้สูงที่อุตสาหกรรมของไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราที่ลดลง เนื่องจากน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของต้นทุนภาคอุตสาหกรรมมีราคาสูงขึ้นแม้จะมีการปรับลดลงบ้างตามนโยบายรัฐบาลในการพยุงราคา ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่กังวลต่อการปรับขึ้นราคาสินค้าตามต้นทุนจากระบบห่วงโซ่อุปทาน ความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก อัตราดอกเบี้ย สถานการณ์ทางการเมือง และภาวะการแข่งขันทางการค้าที่รุนแรงในตลาดต่างประเทศ และเมื่อสรุปออกเป็นรายสาขาต่างๆ ที่มีความสำคัญสามารถสรุปได้ในตารางที่ 7 ดังนี้:

ตารางที่ 7 บทสรุปลำดับรายสาขาที่น่าจะได้รับผลกระทบจากปัจจัย ค่าเงินบาท (จากยอดการส่งออก) ดอกเบี้ย (สินเชื่อ) และน้ำมัน (สัดส่วนการใช้พลังงาน)

No.	สาขาอุตสาหกรรม	เงินบาท	ดอกเบี้ย	น้ำมันและพลังงาน
1	อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ	1	7	19
2	ยานยนต์และชิ้นส่วน	2	6	20+
3	เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า	3	12	20+
4	เม็ดพลาสติก	4	20+	7
5	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	5	5	11
6	อัญมณีและเครื่องประดับ	6	9	20+
7	เครื่องวิทยุ และ โทรทัศน์ และส่วนประกอบ	7	7	20+
8	เครื่องแต่งกาย เสื้อผ้าสำเร็จรูป และสิ่งทอ	8	2	4
9	เหล็ก โลหะ และผลิตภัณฑ์	9	3	10
10	เคมีภัณฑ์	10	4	8
11	อาหารและเครื่องดื่ม	11	1	17
12	เฟอร์นิเจอร์ไม้	20+	8	9
13	เยื่อกระดาษและสิ่งพิมพ์	20+	10	5
14	ไม้อัด ไม้บางและวัสดุ	20+	20+	1
15	ปูนซีเมนต์	20+	20+	2
16	แก้วและเซรามิก	20+	20+	3
17	เครื่องจักรการเกษตร	17	20+	6

จากการวิเคราะห์โดยอาศัย มูลค่าการส่งออกรายสาขา ภาระหนี้สินรายสาขา และสัดส่วนการใช้
พลังงานต่อผลิตภัณฑ์ สามารถพยากรณ์ลำดับรายสาขาที่จะ ได้รับผลกระทบดังนี้:

สาขาที่ต้องเผชิญปัญหาจากทั้ง 3 ปัจจัยพร้อมๆ กัน

1. ยางและผลิตภัณฑ์ยาง
2. เสื้อผ้าสำเร็จรูป และสิ่งทอ
3. เหล็ก โลหะการและผลิตภัณฑ์
4. เคมีภัณฑ์

สาขาที่จะต้องเผชิญปัญหาจากค่าเงินบาทและดอกเบี้ย

5. อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ
6. ยานยนต์และชิ้นส่วน
7. เครื่องจักรและอุปกรณ์ไฟฟ้า
8. อัญมณีและเครื่องประดับ
9. เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ และส่วนประกอบ
10. อาหาร และเครื่องดื่ม

สาขาที่จะต้องเผชิญปัญหาจากอัตราดอกเบี้ยและน้ำมัน

11. เพอร์นิเจอร์ไม้
12. ยื่อกระดาษและสิ่งพิมพ์

สาขาที่จะต้องเผชิญปัญหาจากค่าเงินบาทและและน้ำมัน

13. เม็ดพลาสติก

6. บรรณานุกรม

ธนาคารกสิกรไทย, แนวโน้มเงินบาทปี 2549 ... แข็งค่าขึ้นจากการปรับฐานของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ
ปีที่ 11 ฉบับที่ 1819 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2548.

ธนาคารกสิกรไทย, ธนาคารกสิกรไทย, แนวโน้มเงินบาทปี 2549 ... แข็งค่าขึ้นจากการปรับฐานของ
เงินดอลลาร์สหรัฐฯปีที่ 11 ฉบับที่ 1814 วันที่ 15 พฤศจิกายน.

ธนาคารแห่งประเทศไทย, รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2548, www.bot.or.th/botwebsite/database
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ดัชนีทางเศรษฐกิจ, 6 มีนาคม
2549

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ยุทธศาสตร์รายสาขาเพื่อการลงทุนและการ
เตือนภัย), รายงานด้านการส่งออกรายสาขา, 2548

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ยุทธศาสตร์รายสาขาเพื่อการลงทุนและการ
เตือนภัย), รายงานด้านการส่งออกรายสาขา, 2549

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ยุทธศาสตร์รายสาขาเพื่อการลงทุนและการ
เตือนภัย), รายงานด้านมูลค่าพลังงานต่อผลิตภัณฑ์, 2549

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ยุทธศาสตร์รายสาขาเพื่อการลงทุนและการ
เตือนภัย), การศึกษาผลกระทบจากปัจจัยทั่วไปต่ออุตสาหกรรมรายสาขา, 2549

สภาอุตสาหกรรม, สถิติสถาบันพลังงานเพื่ออุตสาหกรรม 2549,

<http://www.iie.or.th/iie2003/index.aspx>.